

Förordning om ändring i förordningen (SKOLFS 1995:7) om kursplaner i kärnämnen för de delar av vuxenutbildning för utvecklingsstörda som motsvarar grundsärskolan

1995-06-15

Regeringen föreskriver (Jfr prop. 1994/95:174, bet. 1994/95:UbU19, rskr. 1994/95:406) i fråga om förordningen (SKOLFS 1995:7) om kursplaner i kärnämnen för de delar av vuxenutbildning för utvecklingsstörda som motsvarar grundsärskolan

dels att 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i förordningen skall införas en ny bilaga, bilaga 5, av följande lydelse.

1 § Följande kursplaner i kärnämnen gäller för de delar av vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särvux) som motsvarar grundsärskolan:

svenska, bilaga 1,

engelska, bilaga 2,

matematik, bilaga 3,

samhällskunskap, bilaga 4,

svenska som andraspråk, bilaga 5.

SVENSKA SOM ANDRASPRÅK

Syfte

Till utbildningen i svenska som andraspråk kommer elever av flera olika kategorier. Det finns en grupp som ännu inte kan läsa och skriva eller har mycket begränsad färdighet och som får lära sig grunderna i läsning och skrivning (på sitt modersmål eller på svenska) så att de kan nå målen för den första delen av utbildningen. I denna grupp finns elever som saknar eller har mycket begränsad färdighet i svenska. De lär sig samtidigt svenska i svenskundervisning för invandrare (sfi). Vidare finns en grupp som genomgått svenskundervisning för invandrare (sfi) eller på annat sätt inhämtat motsvarande kunskaper i svenska som kan gå vidare mot målen i andra delen av utbildningen.

I ämnet svenska som andraspråk skall elever som har ett annat modersmål än svenska få möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera muntligt och skriftligt på svenska i vardagsliv, samhällsliv, utbildning och arbetsliv. Kunskaper i svenska är i regel en förutsättning för studier i andra ämnen i det svenska utbildningssystemet. Syftet är att eleverna genom denna kurs skall uppnå en funktionell behärskning av språket, som så långt möjligt är i nivå med den som eleverna med svenska som modersmål har.

Inläringen av ett nytt språk är en långsiktig process som fortsätter även efter det att eleven avslutat sina studier. Undervisningen bör därför syfta till att eleven tillägnar sig metoder och verktyg för att så långt som möjligt själv kunna ta ansvar för att vidareutveckla sitt språk.

Strävan

Skolan skall sträva mot att eleverna

* utvecklar en sådan språklig säkerhet i tal och skrift att de med respekt för andra vill, vågar och kan uttrycka sig tydligt och i olika sammanhang,

* kan utveckla och förbättra sitt språk både självständigt och i samarbete med andra,

* kan läsa och förstå texter av olika slag,

* läser på egen hand för att stilla sin nyfikenhet och uppnå personlig tillfredsställelse,

- * lär känna skönlitteratur från de nordiska länderna och från andra delar av världen,
- * så långt möjligt lär sig använda skriftspråkets normer för stavning och meningsbyggnad,
- * vänjer sig vid att utnyttja ett biblioteks möjligheter och att använda hjälpmedel som ordlistor, uppslagsböcker och datorer för att skriva och hämta information.

Karaktär och struktur

Utbildningen i svenska som andraspråk vänder sig till elever med mycket olika utbildningsbakgrund. Den kultur eleverna kommer från kan vara mer muntlig än skriftspråklig, vilket också bör avspeglas vid utformningen av undervisningen.

Ämnet svenska som andraspråk karaktäriseras av att inläringen av språket sker i det land där språket talas. Den omgivande svenskspråkiga miljön är en mycket viktig resurs i undervisningen. Med hjälp av omgivningens talade och skrivna svenska skall eleverna få möjligheter att utveckla sitt sätt att lära så att de fortlöpande kan utveckla sina kunskaper i svenska.

Elevernas egna erfarenheter och jämförelser med ursprungslandets kulturella och samhällsliga förhållanden är en av utgångspunkterna i undervisningen.

Språkfärdigheten utvecklas när eleven kommunicerar på svenska: lyssnar på eller läser om något som engagerar, talar och skriver. Innehållet är av stor betydelse. Samtidigt arbetar eleven medvetet med språkriktigheten, utvecklar sina kunskaper om språket och vidgar sitt ordförråd.

Mål som varje elev skall ha uppnått efter den del av undervisningen som syftar till att ge grundläggande läs- och skrivfärdigheter

Eleven skall

- * förstå hur skrift förmedlar budskap,
- * kunna skriva enklare meddelanden på svenska,
- * kunna läsa enkel text på svenska samt förstå och diskutera innehållet,
- * ha viss erfarenhet av att använda ordböcker, datorer och andra hjälpmedel.

Mål som varje elev skall ha uppnått i slutet av den kurs som motsvarar avslutad grundsärskola

- * kunna delta i samtal och diskussioner i vardags-, studie- och yrkessituationer,
- * förstå sammanhängande tal och skrift och anpassa språket till olika situationer och mottagare,
- * ha läst texter av några välkända författare,
- * kunna skriva enkel berättande text på svenska,
- * känna till och kunna tillämpa de vanligaste reglerna för skriftspråket och de vanligaste reglerna för stavning,
- * kunna praktiskt använda sina läs- och skrivfärdigheter i vardags- och samhällsliv,
- * kunna låna böcker på allmänt bibliotek.

Denna förordning skall kungöras i Statens skolverks författningssamling (SKOLFS).

Förordningen träder i kraft två veckor efter den dag då förordningen enligt uppgift på den utkom från trycket i SKOLFS.

På regeringens vägnar

YLVA JOHANSSON

Kerstin Molander
(Utbildningsdepartementet)